

Maar de grootste stoot tot het bekend maken van Volendam als schilderachtige vissersplaats gaf Hubert Vos (1855-1935), Amerikaans schilder van Nederlandse afkomst. De door hem geschilderde tafereeltjes werden uitentreuren gereproduceerd en geïmiteerd en vonden hun weg over de hele wereld. Bovendien publiceerde hij in 1893 verschillende artikelen over Volendam in 'The magazine of Art'.

Daarmee werd de roep van Volendam steeds meer gevestigd: schilders trokken erheen op zoek naar het exotische. Sommigen waren niet meer dan passanten, die slechts korte tijd in Volendam verbleven, meestal in Hotel Spaander, dat sinds 1897 het trefpunt was voor toeristen en schilders; anderen vestigden zich er voor langere tijd: een vaste groep was het niet. Er kan dan ook niet gesproken worden van een Volendammer schildersschool, zeker niet qua stijl van schilderen, want die varieerde van impressionistisch tot realistisch met een romantische inslag. Wat het werk van deze schilders verbond, was de keuze van het onderwerp: stoere vissers en vrouwen in kleurige dracht, aan het werk of zich vermakend op de kermis; de zee, de dijk en jagende wolkenluchten.

Één van deze schilders was Augustin Hanicotte. Aange trokken door het 'pittoresque ethnographique' kwam hij in 1899 naar Volendam. Hij vestigde zich er voor langer. Zo lang, dat hij in 1914 een van de dochters van Spaander trouwde.

Vanaf 1904 exposeerde Hanicotte zijn Volendamse werk regelmatig in Parijs, maar ook in Londen, Rome, Barcelona en Tokio. De critici waren zeer lovend.

Het door het Zuiderzeemuseum gekochte doek 'Begravenis van een visser' (230 x 315 cm) werd in 1911 in de 'Société Nationale des Beaux-Arts' tentoongesteld. De critici waren unaniem in hun lof. De New York Herald Tribune schreef: 'Het is het werk van een krachtig colorist, die veel verwantschap vertoont met Goya door de manier waarop hij met de lelijkheid weet te spelen en die hij doordrijft tot in het sublieme.'

Een andere criticus, Robert Kemp, jubelde over dit schilderij: 'Het meest belangrijke doek van deze Salon (...). Het is fantastisch, caricaturaal, woest, duivels geschilderd met een verbijsterende kracht, een geveinsde

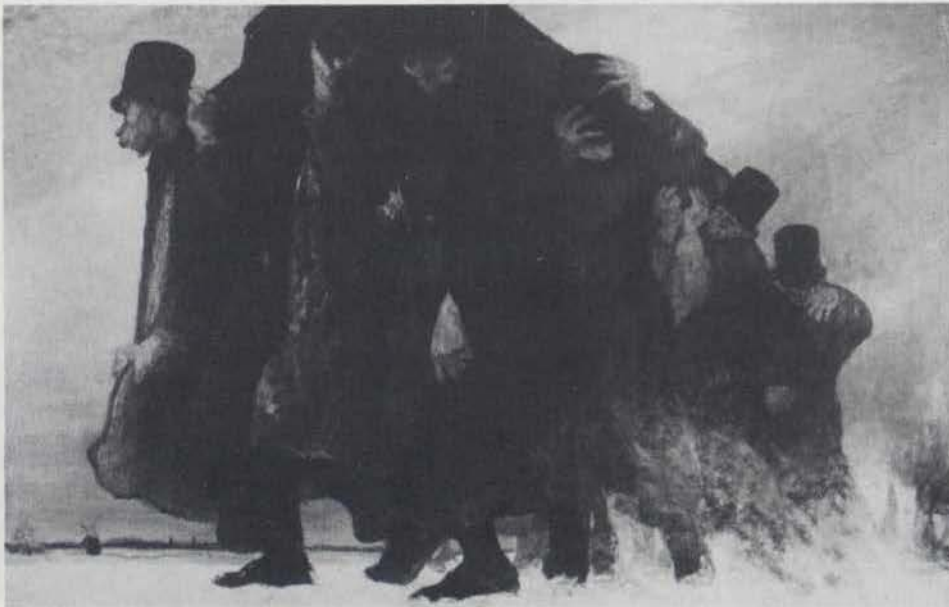

Voorstudies in houtskool voor het grote schilderij De begrafenis van een visser.

Volendam

Op een veiling te Parijs kocht het museum een groot doek en een vijftal kleinere werken van Augustin Hanicotte (1870-1957), die een van de vele kunstenaars was, die aan het begin van deze eeuw in Volendam neerstreek. Van deze kunstenaar had het museum nog geen enkel werk in de collectie. In het laatste kwart van de 19de eeuw werd Volendam 'ontdekt'. Eerst door een avontuurlijk reiziger als de franse kunsthistoricus Henry Havard, die in 1873 met een tjalk een reis langs de Zuiderzeesteden maakte. Waarschijnlijk mede aangetrokken door zijn beschrijving volgden later kunstenaars in zijn voetspoor, onder andere George Clausen (1852-1944), die in 1875 een zeer vrije interpretatie van een hoogmis te Volendam schilderde, een schilderij dat herhaaldelijk gereproduceerd werd in tijdschriften.

De begrafenis van een visser door Augustin Hanicotte.

onwetendheid, een buitengewoon gevoel voor effect. Dat vergeet men niet! Bravo Hanicotte! Vanaf 1912 woonde Hanicotte afwisselend in Volendam en Frankrijk. In Frankrijk kreeg hij opdrachten voor muurschilderingen in Parijs en Rouaan en maakte hij tapijntontwerpen voor de Manufacture Nationale de Beauvais. Zijn lichte en kleurrijke toets, ook onmiskenbaar aanwezig in zijn vroege Volendamse werk, ontwikkelde hij na de eerste wereldoorlog verder: vrolijke, heldere kleuren gaan zijn werk steeds meer domineren. Na de Tweede Wereldoorlog vestigde Hanicotte zich in Narbonne waar hij in 1957 overleed. Met deze aankopen heeft het Zuiderzeemuseum een hiaat in zijn collectie Volendamse schilderijen kunnen wegwerken.

De aangekochte werken van Augustin Hanicotte:

- Begravenis van een visser, Volendam 1911. Olieverf op doek, 230 x 315 cm, gesigneerd en gedateerd.
- Kop van een drager. Voorstudie voor Begravenis van een visser, Volendam 1910. Houtskool, 19 x 14 cm, gesigneerd en stempel AH.
- Kop van een drager. Voorstudie voor Begravenis van een visser, Volendam 1910. Houtskool en Ol inkt, 38 x 30 cm, gesigneerd.
- Vier schetsen.
- Gehurkte vissers, Volendam 1908. Houtskool met aquarel, 13,5 x 16,5 cm, gesigneerd AH.
- Staande vissers, Volendam 1908. Houtskool met aquarel, 13,5 x 16,5 cm, stempel AH.
- Spelende kinderen, Volendam circa 1906. Houtskool met aquarel, 13,5 x 16,5 cm, stempel AH.
- Spelende kinderen, Volendam circa 1906. Houtskool met aquarel, 13,5 x 16,5 cm, stempel AH.
- Plagerij, Volendam circa 1912. Aquarel, 46 x 58,5 cm, gesigneerd en stempel A. Hanicotte.
- Schaatsenrijder, Parijs 1921. Aquarel, 25 x 32 cm, gesigneerd.